

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. birželio 23 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės (pranešėja), Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **pareiškėjos J. B.** kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 29 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjos J. B. prašymą dėl proceso atnaujinimo civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#) pagal ieškovės J. B. patikslintą ieškinį atsakovui A. A., M. A. dėl nekilnojamojo daikto statybos užbaigimo deklaracijos pripažinimo negaliojančia, tretieji asmenys D. P. (ankstesnė pavardė D. A.), uždaroji akcinė bendrovė „Fotovoltinė šviesa“, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių proceso atnaujinimo pagrindą, kai naujai paaiškėja esminių bylos aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjui bylos nagrinėjimo metu (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 366 straipsnio 1 dalies 2 punktas), aiškinimo ir taikymo.
2. Pareiškėja prašė teismo atnaujinti procesą civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018 CPK](#) 366 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu; vadovaujantis naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis (ekspertizės išvada), panaikinti įsiteisėjusį Kauno apylinkės teismo 2018 m. gruodžio 31 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – 2013 m. spalio 14 d. D. A. pasirašytą Deklaraciją apie statybos užbaigimą / paskirties pakeitimą Nr. 1 (toliau – 2013 m. spalio 14 d. deklaracija) pripažinti negaliojančia nuo jos sudarymo momento.
3. Pareiškėja nurodė, kad Kauno apylinkės teismo 2018 m. gruodžio 31 d. sprendimu civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#) buvo atmestas jos ieškinys dėl 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos, kurios pagrindu atsakovai A. A. ir M. A. 2013 m. spalio 18 d. Nekilnojamojo turto registre įregistravo ūkinio pastato (toliau – ir ginčo pastatas) rekonstrukciją jiems priklausančiame sklype (duomenys neskelbtini), pripažinimo negaliojančia. Šis sprendimas įsiteisėjo Kauno apygardos teismui 2019 m. balandžio 18 d. nutartimi civilinėje byloje [Nr. e2A-729-601/2019](#) atmetus pareiškėjos apeliacinį skundą. Teismai nustatė, kad, ginčo pastatui esant II grupės nesudėtingam statiniui, jo rekonstrukcijai įregistruoti pakanka pateikti statytojo surašytą deklaraciją apie statybos užbaigimą / paskirties pakeitimą ir, nepaisant to, kad šis pastatas yra tik apie 50 cm nuo sklypo ribos, tam nereikalingas gretimo sklypo savininkų sutikimas. Pareiškėjos argumentai, kad 2013 m. spalio 14 d. deklaracijoje pateikti tikrovės neatitinkantys duomenys ir todėl ginčo pastatas nepagrįstai priskirtas II grupės nesudėtingų statinių kategorijai, buvo atmesti kaip neįrodyti.
4. Kauno apygardos teisme nagrinėjamoje kitoje civilinėje byloje Nr. e2-1172-230/2019 2019 m. liepos 22 d. buvo pateikta ekspertizės išvada, kurioje nustatyta, kad ginčo pastatas neatitinka II grupės nesudėtingam statiniui keliamų reikalavimų. Tai, pareiškėjos įsitikinimu, yra esminė aplinkybė priimant sprendimą dėl 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos pripažinimo negaliojančia. Viešame registre įregistruotas rekonstruotas ginčo pastatas stovėjo maždaug 50 cm atstumu nuo gretimo pareiškėjai priklausančio žemės sklypo ribos ir apdegė per 2017 m. rugpjūčio 18 d. šiame sklype kilusį gaisrą. Pareiškėja, jai trečiojo asmens D. P. ir draudimo bendrovės iškeltose bylose dėl žalos atlyginimo priteisimo, siekia įrodyti, kad žala kilo dėl didelio nukentėjusio asmens neatsargumo (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)) 6.270 straipsnis), nes ginčo pastatas stovėjo neteisėtai per arti. Dėl to pareiškėja kreipėsi su ieškiniu dėl 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos, kaip neatitinkančios tikrovės, pripažinimo negaliojančia: buvęs sandėliukas po rekonstrukcijos virto gyvenamuoju namu, kuris nebeatitinka II grupės nesudėtingam statiniui keliamų reikalavimų, todėl jam įteisinti turėjo būti gautas kaimyninio žemės sklypo savininkų sutikimas. Pareiškėja argumentavo, kad ginčo pastato bendrasis plotas po rekonstrukcijos akivaizdžiai viršija 80 kv. m. Ši aplinkybė buvo nustatyta paminėtoje ekspertizės išvadoje, suponuojančioje pagrindą atnaujinti šios bylos procesą. Tokią ekspertizę pareiškėja prašė skirti ir šią bylą nagrinėjusių teismų, tačiau prašymas buvo atmestas. Po atliktos ekspertizės paaiškėjus aplinkybei, kad ginčo pastatas nepriskirtinas II grupės nesudėtingam statiniui, šioje byloje iš naujo turi būti atliekamas įrodymų vertinimas. Kadangi 2013 m. spalio 14 d. deklaracijoje pateikti priešingi nei ekspertizės išvadoje ir tikrovės neatitinkantys duomenys, ši deklaracija turi būti pripažinta negaliojančia.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

5. Kauno apylinkės teismas 2020 m. birželio 16 d. nutartimi pareiškėjos prašymą atmetė, atsisakė atnaujinti procesą civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#).
6. Teismas nurodė, kad nagrinėjant civilinę bylą tiek pareiškėjai, tiek teismui buvo žinoma aplinkybė, jog yra tikimybė, kad 2013 m. spalio 4 d. deklaracija gali būti pripažinta negaliojančia kaip neteisėta, tačiau šią aplinkybę teismas įvertino priimdami procesinius sprendimus (Kauno apylinkės teismo 2018 m. gruodžio 31 d. sprendimas civilinėje byloje Nr. e2-19047-429/2018; Kauno apygardos teismo 2019 m. balandžio 18 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e2A-729-601/2019](#)). Teismas vadovavosi 2018 m. sausio 8 d. statybos patikrinimo aktu Nr. SPA-13-(15.2), kuriame buvo nustatyta, kad 2017 m. rudenį buvo rekonstruojamas II grupės nesudėtingas statinys. Nors pareiškėja prašė pirmosios instancijos teismo paskirti ekspertizę, tačiau šis prašymas buvo atmestas, teismui užteko oficialių rašytinių įrodymų išvada, jog nėra pagrindo panaikinti ginčijamą deklaraciją, kurioje nurodyta ginčo pastato kategorija. Pareiškėja, siekdama įrodyti, kad ginčo pastatas galbūt neatitinka II grupės nesudėtingam statiniui keliamų reikalavimų, teismo vertinimu, nesiėmė aktyvių veiksmų – nepasirūpino ekspertizės atlikimu proceso pirmosios instancijos teisme metu, nepateikė specialisto išvados, neprašė apeliacinės instancijos teismo paskirti ekspertizę.
7. Teismas pažymėjo, kad suinteresuotos šalys turi teisę, be kitų, teikti įrodymus, prašymus, taip įgyvendindamos rungtyniškumo principą, užtikrindamos proceso operatyvumą. Procesas atnaujinimo institutas yra ekstraordinarinis būdas peržiūrėti įsiteisėjusį teismo sprendimą siekiant išvengti jo neteisėtumo. Šis institutas negali būti taikomas siekiant dar kartą pasibylinėti sudarant sąlygas teikti argumentus ir įrodymus, kurie nebuvo, tačiau galėjo būti pateikti nagrinėjant bylą pirmą kartą, taip tikintis kitokio teismo sprendimo.
8. Teismas konstatavo, kad pareiškėjos pateiktas ekspertizės aktas ir jame padarytos išvados nevertintinos kaip naujai paaikšėjusios esminės aplinkybės, nes šios išvados galėjo būti žinomos pareiškėjai bylos nagrinėjimo metu. Aplinkybių naujumas reiškia ne vien formaliai naujo įrodymo pateikimą, bet ir užfiksavimą naujo įrodymo turinyje tokių faktinių aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjai bylos nagrinėjimo metu. Pateiktas ekspertizės aktas, teismo vertinimu, yra naujai atsiradęs ir teikiamas įrodymas, kuris neegzistavo bylos nagrinėjimo metu, tačiau šis įrodymas savo pobūdžiu yra išvestinis iš tų pačių aplinkybių ir faktinių duomenų, kurie buvo ir galėjo būti žinomi bylos nagrinėjimo iš esmės metu. Tų pačių duomenų skirtingas vertinimas ir interpretavimas pasibaigus teismo procesui neturėtų būti laikomas naujai paaikšėjusiomis aplinkybėmis, nes neatitinka esminio naujumo kriterijaus – šie duomenys buvo bylos medžiagoje, buvo tiriami ir vertinami, šalys dėl jų galėjo pateikti savo paaiškinimus, specialistų išvadas ir pan., todėl naujas jų vertinimas negali būti laikomas naujai paaikšėjusia aplinkybe. Pareiškėja neįrodė būtinų sąlygų atnaujinti procesą.
9. Pareiškėjos pateiktos eksperto išvados reikšmė ginčo išsprendimui, teismo vertinimu, negali būti laikoma neabejotina ir neginčytina, t. y. negalima daryti išvados, jog šio įrodymo pateikimas bylą išnagrinėjusiam teismui neabejotinai lemtų priešingo teismo sprendimo priėmimą. Pareiškėja neįrodė, kad jos nurodytos aplinkybės jai nebuvo ir negalėjo būti žinomos, kad jos tapo žinomos jau įsiteisėjus teismo sprendimui. Pareiškėja nurodytomis aplinkybėmis ginčija įsiteisėjusį teismo sprendimą, o ne nurodo aplinkybes, kurios galėtų būti proceso atnaujinimo pagrindas, todėl jos neturi esminės reikšmės bylai.
10. Kauno apygardos teismas, išnagrinėjęs pareiškėjos atskirąjį skundą, 2020 m. rugsėjo 29 d. nutartimi Kauno apylinkės teismo 2020 m. birželio 16 d. nutartį paliko nepakeistą, priteisė valstybei iš pareiškėjos išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, atlyginimą.
11. Teismas nustatė, kad kaip naujai paaikšėjusią aplinkybę, turinčią reikšmės išnagrinėjant bylą ir įsiteisėjusiam teismo sprendimui, pareiškėja nurodo tai, jog po prašomos atnaujinti bylos iš esmės išnagrinėjimo kitoje civilinėje byloje Nr. e2-1172-230/2019 2019 m. liepos 22 d. gautame ekspertizės akte buvo nustatyta aplinkybė, jog ginčo pastatas neatitinka II grupės nesudėtingam statiniui keliamų reikalavimų. Pareiškėjos nuomone, būtent ši ekspertizės išvada laikytina naujai paaikšėjusia esmine aplinkybe priimančiam sprendimą dėl 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos pripažinimo negaliojančia. Teismas pareiškėjos argumentus dėl aplinkybių naujumo pripažino nepagrįstais. Pareiškėjos pateiktame ekspertizės akte padaryta išvada dėl to, kad ginčo pastatas neatitinka II grupės nesudėtingam statiniui keliamų reikalavimų, negali būti laikoma naujai paaikšėjusia aplinkybe, t. y. negalima pripažinti, kad ši aplinkybė pareiškėjai nebuvo (negalėjo būti) žinoma nagrinėjant bylą iš esmės.
12. Iš Kauno apylinkės teismo 2018 m. gruodžio 31 d. sprendimo civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#) ir Kauno apygardos teismo 2019 m. balandžio 18 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e2A-729-601/2019 teismas nustatė, kad bylos nagrinėjimo metu buvo kilęs ginčas dėl 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos teisėtumo, pareiškėja įrodinėjo, kad ginčo pastatas po atliktos rekonstrukcijos neatitinka II grupės nesudėtingiems statiniams keliamų reikalavimų. Pareiškėjos prašymas dėl proceso atnaujinimo yra grindžiamas iš esmės tokiais pačiais aplinkybėmis, kurios jai galėjo būti žinomos bylos iš esmės nagrinėjimo metu, o pateiktu teismo ekspertizės aktu pareiškėja siekia praplėsti išnagrinėtoje byloje ištirtas įrodinėjimo priemones. Aplinkybių naujumas reiškia ne vien formaliai naujo įrodymo pateikimą, bet ir užfiksavimą naujo įrodymo turinyje tokių faktinių aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjai bylos nagrinėjimo metu. Teismas sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjos pateiktas ekspertizės aktas yra naujai atsiradęs ir teikiamas įrodymas, kuris neegzistavo bylos nagrinėjimo metu, tačiau šis įrodymas savo pobūdžiu yra išvestinis iš tų pačių aplinkybių ir faktinių duomenų, kurie pareiškėjai buvo žinomi bylos nagrinėjimo iš esmės metu ir kuriais remdamasis pirmosios instancijos teismas padarė atitinkamą išvadą.
13. Byloje nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjos pateikta ekspertizės išvada buvo parengta remiantis tapačiais rašytiniais įrodymais, kurie buvo pateikti į prašomą atnaujinti civilinę bylą. Teismo ekspertas, kitoje byloje pateikęs ekspertizės aktą, atliko tų pačių duomenų, kurie buvo tiriami nagrinėjant šią bylą pirmosios ir apeliacinės instancijos teismams, vertinimą. Nors pareiškėja teikė prašymą skirti teismo ekspertizę šią bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme, tačiau šis prašymas netenkintas, teismui nusprendus, kad pakanka byloje esančių oficialių įrodymų, kuriuose nustatyta aplinkybė, jog ginčo statinys priklauso II grupės nesudėtingų statinių kategorijai. Įstatymas neįtvirtina imperatyvo teismui skirti byloje ekspertizę. Pareiškėja, bylą nagrinėjant pirmą kartą, žinodama, dėl ko vyksta ginčas ir teismui nepaskyrus jos prašomos teismo ekspertizės, siekdama įrodyti aplinkybes, susijusias su ginčo statiniu, galėjo imtis aktyvių veiksmų ir savo iniciatyva teikti įrodymus, tačiau tokių veiksmų neatliko (neteikė savo iniciatyva gautos specialisto išvados, neteikė apeliacinės instancijos teismui prašymo dėl ekspertizės skyrimo). Aplinkybė, kad pareiškėja nesutinka su Kauno apylinkės teismo 2018 m. gruodžio 31 d. sprendimu, neteikia pagrindo peržiūrėti šį sprendimą.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

14. Kasaciniu skundu pareiškėja prašo panaikinti Kauno apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 29 d. nutartį ir Kauno apylinkės teismo 2020 m. birželio 16 d. nutartį bei priimti naują sprendimą – pareiškėjos prašymą patenkinti, atnaujinti procesą civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#). Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
- 14.1. Kauno apylinkės teismas civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#) nagrinėjo pareiškėjos ieškinį, kuriuo ji prašė pripažinti negaliojančia 2013 m. spalio 4 d. deklaraciją, argumentuodama tuo, kad joje buvo nurodyti faktinės padėties neatitinkantys duomenys, jog ginčo pastatas yra II grupės nesudėtingas statinys. Kauno apylinkės teismas, netenkinęs pareiškėjos prašymo skirti ekspertizę, sprendime konstatavo, kad pareiškėja neįrodė, jog statinys neatitinka II grupės statiniui keliamų reikalavimų. Tačiau kitoje civilinėje byloje Nr. e2-1172-230/2019 Kauno apygardos teismui paskyrus ekspertizę nustatyta, kad 2013 m. spalio 4 d. deklaracijoje nurodytas ūkinis pastatas nebuvo II grupės nesudėtingas statinys. Taigi ekspertas nustatė iš esmės naujas aplinkybes, kurių pagrindu ginčo pastatas negalėjo būti kvalifikuojamas kaip II grupės nesudėtingas statinys. Tai reiškia, kad 2013 m. spalio 4 d. deklaracijoje buvo nurodyti tikrovės neatitinkantys duomenys, todėl buvo savarankiškas pagrindas šią deklaraciją pripažinti negaliojančia.
- 14.2. Teismai netinkamai taikė [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punktą, netyrė esminio naujai paaikšėjusios aplinkybės pobūdžio. Faktinė šioje byloje susiklosčiusi situacija visiškai atitinka proceso atnaujinimo sąlygas: 1) ūkinio pastato neatitiktis kiekybiniais parametrais, kurie taikomi II grupės nesudėtingam statiniui, buvo nagrinėjant bylą ir priimant sprendimą civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#); 2) nors pareiškėja darė prielaidas dėl šios neatitikties, jai nebuvo ir negalėjo būti žinomos aplinkybės, kurių pagrindu būtų galima patikimai konstatuoti, kokius parametrus ir kokia apimtimi viršija ginčo pastatas, dėl ko jis negalėjo būti traktuojamas kaip II grupės nesudėtingas statinys; pareiškėja prašė teismo skirti ekspertizę, tačiau prašymas buvo atmestas; pareiškėjos pasitelkti ekspertai negalėjo pateikti į atsakovų žemės sklypą ar jame esančius statinius be atsakovų sutikimo, o šie nebuvo suinteresuoti leisti pareiškėjai aiškintis bylai reikšmingas aplinkybes – jas galėjo nustatyti tik specialių žinių turintys kompetentingi ekspertai; 3) aplinkybė, kad ginčo pastato kiekybiniai parametrai neatitinka tų, kurie taikomi II grupės nesudėtingam statiniui, pareiškėjai tapo žinoma tik paaikšėjus ekspertizės, paskirtos kitoje byloje, akto turiniui; 4) ši aplinkybė turi esminę reikšmę šiai bylai, nes ji suponuoja, kad civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#) ginčyta deklaracija buvo grindžiama tikrovės neatitinkančiais duomenimis apie ūkinio pastato kokybinius parametrus ir jų atitiktį II grupės nesudėtingam statiniui taikomiems parametrams. Jeigu šios aplinkybės būtų buvusios žinomos nagrinėjant bylą, jos būtų sudariusios pagrindą priimti kitokią sprendimą – patenkinti pareiškėjos reikalavimus.
- 14.3. Teismų procesiniai sprendimai prieštarauja kasacinio teismo suformuotai praktikai, kad priklausomai nuo konkrečios bylos aplinkybių ekspertizės aktas gali atitikti naujai paaikšėjusios ir turinčios esminę reikšmę aplinkybės požymius (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2004 m. rugsėjo 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-458/2004; 2010 m. birželio 1 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-250/2010](#); 2015 m. gruodžio 1 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-643-219/2015](#)).
- 14.4. Teismai paneigė Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnyje, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje, [CPK](#) 6 straipsnyje įtvirtintus teisingumo vykdymo ir pagrindinės teismo funkcijos teisingai išspręsti šalių ginčą principus.
15. Atsakovai A. A., M. A. atsiliepimu į kasacinį skundą prašo jį atmesti, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:
- 15.1. Ekspertizės išvada buvo atlikta remiantis tapačiais dokumentais, kurie buvo pateikti civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#). Pareiškėjos kitoje byloje pasitelktas ekspertas padarė kitokias išvadas nei šią bylą nagrinėję teismai. Tų pačių duomenų skirtingas vertinimas ir interpretavimas pasibaigus teismo procesui neturėtų būti laikomas naujai paaikšėjusiomis aplinkybėmis, nes neatitinka esminio naujumo kriterijaus – šie duomenys buvo bylos medžiagoje, jie buvo tiriami ir vertinami, šalys dėl jų galėjo pateikti savo paaikškinimus, specialistų išvadas ir pan., todėl naujas jų vertinimas negali būti laikomas naujai paaikšėjusia aplinkybe.
- 15.2. Pareiškėja nepagrįstai teigia, kad ekspertizės išvados, kokias statinių kategorijai priskirtinas ginčo pastatas, ar analogiško įrodymo šioje byloje ji negalėjo gauti. Pareiškėja galėjo privačiai kreiptis į teismo ekspertą, kitą specialistą, kad jis pateiktų išvadą, prašyti apeliacinės instancijos teismo paskirti ekspertizę ar pateikti specialisto išvadą apeliacinės instancijos teisme. Tačiau pareiškėja apeliaciniame skunde nurodė, kad byloje yra pakankamai duomenų, leidžiančių konstatuoti faktą, jog 2013 m. spalio 4 d. deklaracija neatitinka faktinės padėties; apeliacinės instancijos teismui sprendžiant, kad ekspertizė šioje byloje yra būtina, prašė bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka. Ekspertizės išvadoje nurodyta aplinkybė galėjo būti nustatyta nagrinėjant šią bylą, ji nelaikytina naujai paaikšėjusia, jos pagrindu negali būti atnaujinamas procesas. Pareiškėja sąmoningai buvo pasyvi ir nesiėmė visų protingų priemonių savo pozicijai šioje byloje pagrįsti.
- 15.3. Ieškinio reikalavimą panaikinti 2013 m. spalio 4 d. deklaraciją pareiškėja grindė dviem argumentais: rekonstruojant pastatą nesilaikyta 3 metrų atstumo nuo jos žemės sklypo ribos ir negautas jos sutikimas; 2013 m. spalio 14 d. deklaracijoje nurodyti duomenys, kad pastatas yra II grupės nesudėtingas statinys, neatitiko tikrovės, todėl ginčo pastato rekonstrukcija laikytina savavališka statyba. 2012 m. atlikus 1973 m. statyto pastato rekonstrukciją nebuvo sumažintas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio konstrukcijų iki besiribojančių sklypų ribų ir neįrengta naujų konstrukcijų. Taigi atsakovai neprivalėjo gauti pareiškėjos rašytinio sutikimo dėl rekonstrukcijos atlikimo. Rekonstrukcija ir ją įforminti 2013 m. spalio 4 d. deklaracija nepažeidė pareiškėjos teisių.
- 15.4. Pareiškėjos sutikimas nebuvo reikalingas, nes pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (redakcija, galiojusi 2011 m. gruodžio 15 d. – 2014 m. gruodžio 31 d.) 23 straipsnio 25 dalies nuostatas rašytiniai sutikimai neprivalomi, jeigu dėl anksčiau pastatytų statinių per vienerius metus nuo statybos pradžios iš šiuos sutikimus turėjusių duoti asmenų statytojui arba statinio savininkui nebuvo pateikta pretenzijų. Pareiškėja tokios pretenzijos nepareiškė, taigi jos sutikimas nebuvo būtinas.
- 15.5. Pareiškėjos pateikta ekspertizės išvada, kad 2017 m. rugpjūčio 8 d. pastatas neatitiko II grupės nesudėtingam statiniui keliamų reikalavimų, nepaneigia, jog 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos pateikimo metu pastatas tokius reikalavimus atitiko.

- 15.6. Ekspertizės išvada nepagrindžia, kad: 1) ginčo pastatas pastatytas pažeidžiant 3 metrų atstumą nuo pareiškėjos sklypo ribos; 2) 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos pateikimo metu pastatas neatitiko II grupės nesudėtingiems statiniams keliamų reikalavimų.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl proceso atnaujinimo pagrindo, kai naujai paaiškėja esminių bylos aplinkybių

16. Tiek Europos Žmogaus Teisių Teismo, tiek Lietuvos Aukščiausiojo Teismo jurisprudencijoje bei Lietuvos teisės doktrinoje pripažįstama, kad proceso atnaujinimas yra išimtinė, ekstraordinari savarankiška civilinio proceso stadija, kuria siekiama užtikrinti teisėtumą civiliniame procese po to, kai šalių ginčas teisme jau išnagrinėtas ir yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, kurio teisėtumas ir pagrįstumas nebegali būti patikrintas kitais procesinių sprendimų pagrįstumo ir teisėtumo kontrolės būdais – apeliacija ir kasacija – tiek tais atvejais, kai šiais kontrolės būdais buvo pasinaudota, tiek kai jais apskritai nebuvo naudotasi (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. birželio 1 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-250/2010](#) ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką; 2011 m. gegužės 3 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-192/2011](#)).
17. Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijoje, pasisakant dėl proceso atnaujinimo civilinėse ir komercinėse bylose santykio su Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje garantuojama teise į teisingą bylos nagrinėjimą, pažymėta, kad, vadovaujantis teisinio apibrėžtumo principu, prašymai dėl proceso atnaujinimo turi būti ribojami laiku ir *res judicata* (galutinis teismo sprendimas) galią įgijęs bei įvykdytas teismo sprendimas gali būti peržiūrėtas tik esant įstatymo nustatytiems proceso atnaujinimo pagrindams, taikant tuos pagrindus neformaliai. Laikantis teisinio apibrėžtumo principo, teismams galutinai išsprendus ginčą, jų sprendimas neturėtų būti kvestionuojamas, taip užtikrinant santykių stabilumą. Nukrypimas nuo šio principo galimas tik esminėms klaidoms taisyti, esant svarbioms ir įtikinančioms aplinkybėms (pvz., 1999 m. spalio 28 d. sprendimas byloje *Brum?rescu prieš Romania*, peticijos Nr. 28342/95; 2002 m. liepos 25 d. sprendimas byloje *Sovtransavto Holding prieš Ukraine*, peticijos Nr. 48553/99; 2007 m. kovo 1 d. sprendimas byloje *Sypchenko prieš Russia*, peticijos Nr. 38368/04; 2007 m. kovo 15 d. sprendimas byloje *Volkov prieš Russia*, peticijos Nr. 8564/02).
18. Vienas iš [CPK 366](#) straipsnyje įtvirtintų proceso atnaujinimo pagrindų – kai naujai paaiškėja esminių bylos aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjui bylos nagrinėjimo metu (nurodyto straipsnio 1 dalies 2 punktą).
19. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad pagrindas atnaujinti procesą civilinėje byloje dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių yra tada, kai pareiškėjas įrodo, kad tokios aplinkybės: 1) buvo nagrinėjant bylą ir priimant sprendimą; 2) pareiškėjui nebuvo ir negalėjo būti žinomos; 3) pareiškėjui tapo žinomos jau įsiteisėjęs teismo sprendimui; 4) turi esminę reikšmę bylai, t. y. jeigu jos būtų buvusios žinomos nagrinėjant bylą, būtų buvęs priimtas visai kitas sprendimas (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. sausio 21 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-7-57/2008](#); 2011 m. gegužės 3 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-192/2011](#), kt.).
20. Pagal kasacinio teismo formuojamą praktiką ne bet kokia naujai paaiškėjusi aplinkybė yra reikalavimo dėl proceso atnaujinimo pagrindas, o tik tokia, kuri turi esminę reikšmę bylai. Esminis naujos aplinkybės pobūdis turi būti suprantamas kaip žymus konkrečių faktinių duomenų skirtumas nuo anksčiau turėtųjų, kurį nustačius turėtų keistis priimtu ir įsiteisėjusiu teismo sprendimu jau konstatuotų faktų ir proceso šalių ginčijamo materialinio teisinio santykio teisinė kvalifikacija, o kartu ir įsiteisėjusio teismo sprendimo išvada, ją pagrindžiantys faktiniai ir teisiniai argumentai. Tai reiškia, kad dėl naujų duomenų gavimo būtų pagrindas panaikinti jau priimtus teismo sprendimus ir reikalavimus išspręsti kitaip: patenkintus reikalavimus atmesti (visus ar keletą, visiškai ar iš dalies), nepatenkintus reikalavimus patenkinti (visus ar keletą, visiškai ar iš dalies) arba teismo sprendimą pakeisti (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 1 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-643-2019/2015 ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką).
21. [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punktą taikytinas ir tais atvejais, kai pareiškėjas suranda naujus įrodymus, patvirtinančius, kad paaiškėjo naujų esminių bylos aplinkybių. Tokie įrodymai turi atitikti reikalavimus, keliamus ir įrodymams, ir esminėms naujai paaiškėjusioms aplinkybėms. Įrodymuose įtvirtinta informacija turi turėti esminę reikšmę bylai, t. y. ji turi turėti neabejotiną teisinę svarbą jau išnagrinėtos bylos baigčiai, teismo sprendime padarytų išvadų dėl teisės normų aiškinimo ir taikymo pagrįstumui, be to, turi patvirtinti aplinkybes, kurios nebuvo ir neturėjo būti žinomos nagrinėjant bylą nei teismui, nei pareiškėjui. Tai reiškia, kad proceso atnaujinimui nepakanka pateikti naujus dokumentus, kurių nebuvo nagrinėjant bylą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gegužės 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-192/2011](#); 2014 m. vasario 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-31/2014).
22. Vienu iš tokių įrodymų teismų praktikoje pripažįstamas ekspertizės aktas (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. birželio 1 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-250/2010](#) ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką). Priklausomai nuo konkrečios bylos aplinkybių ekspertizės aktas gali atitikti naujai paaiškėjusios ir turinčios esminę reikšmę bylos aplinkybės požymius (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 1 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-643-2019/2015 ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką).
23. Teismai, sprenddami dėl prašymo atnaujinti procesą [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkto pagrindu pagrįstumo, turėtų vertinti, be kita ko, ir pareiškėjo veiksmus bylos nagrinėjimo metu, t. y. ar jis neveikė aplaidžiai ir (ar) pasyviai, siekdamas savo pažeistų teisių gynimo (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. birželio 1 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-250/2010](#); 2015 m. gruodžio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-643-2019/2015).
24. Nagrinėjamos bylos atveju prašymą atnaujinti procesą pareiškėja grindė tuo, kad 2019 m. liepos 22 d. Kauno apygardos teisme nagrinėjamoje civilinėje byloje Nr. e2-1172-230/2019 buvo pateiktas ekspertizės aktas, kuriame padaryta išvada, kad ginčo

pastatas neatitinka II grupės nesudėtingam statiniui keliamų reikalavimų. Pareiškėja pažymėjo, kad nors ji prašė skirti ekspertizę ir nagrinėjamoje byloje, tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijos teismai tokį prašymą atmetė. Pareiškėjos įsitikinimu, pirmiau nurodyta, kitoje byloje atliktos ekspertizės metu paaikšėjusi aplinkybė yra esminė priimančiam sprendimui dėl 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos pripažinimo negaliojančia. Kadangi šią bylą nagrinėję teismai nustatė priešingą aplinkybę, t. y. kad ginčo pastatas yra II grupės nesudėtingas statinys, taigi jo rekonstrukcijai Nekilnojamojo turto registre įregistruoti pakanka pateikti paties statytojo surašytą deklaraciją apie statybos užbaigimą / paskirties pakeitimą ir, nepaisant to, kad šis pastatas yra tik apie 50 cm nuo sklypo ribos, tam nereikalingas gretimą sklypą savininkų sutikimas, byla atnaujintina ir įrodymų vertinimas turi būti atliekamas iš naujo.

25. Pirmosios instancijos teismas prašymą atnaujinti procesą atmetė motyvuodamas tuo, kad pareiškėja neįrodė tam būtinų sąlygų. Teismas pažymėjo, kad aplinkybė, jog 2013 m. spalio 14 d. deklaracija gali būti pripažinta negaliojančia kaip neteisėta, buvo žinoma ir teismas ją įvertino. Nors pareiškėja prašė pirmosios instancijos teismo paskirti ekspertizę, tačiau šis prašymas buvo atmestas, kadangi teismui užteko oficialių rašytinių įrodymų išvadai, jog nėra pagrindo panaikinti ginčijamą deklaraciją, kurioje nurodyta pastato kategorija. Teismas konstatavo, kad siekdama įrodyti, jog ginčo pastatas galbūt neatitinka II grupės nesudėtingam statiniui keliamų reikalavimų, pareiškėja nesiėmė aktyvių veiksmų – nepasirūpino ekspertizės atlikimu proceso pirmosios instancijos teisme metu, nepateikė specialisto išvados, neprašė apeliacinės instancijos teismo paskirti ekspertizę. Ekspertizės akto ir jame padarytų išvadų teismas nevertino kaip naujai paaikšėjusios aplinkybės, nurodęs, kad šis naujai atsiradęs ir teikiamas įrodymas savo pobūdžiu yra išvestinis iš tų pačių aplinkybių ir faktinių duomenų, kurie buvo bylos medžiagoje, buvo teismų tiriami ir vertinami, šalys dėl jų galėjo pateikti savo paaiškinimus. Be to, teismas vertino, kad pareiškėjos pateiktos eksperto išvados reikšmė ginčo išsprendimui nelaikytina neabejotina.
26. Apeliacinės instancijos teismas pritarė išvadai, kad pareiškėjos nurodytos aplinkybės nekvalifikuotinos kaip naujai paaikšėjusios. Prašymas grindžiamas aplinkybėmis – ginčo pastato neatitiktimi II grupės nesudėtingiems statiniams keliamiems reikalavimams, kurios pareiškėjai galėjo būti žinomos bylos nagrinėjimo metu, vykdydama įrodinėjimo pareigą pareiškėja galėjo imtis aktyvių veiksmų bylos nagrinėjimo metu, teismui nepaskyrus ekspertizės, savo iniciatyva teikti dėl jų įrodymus, prašyti apeliacinės instancijos teismo skirti ekspertizę. Teismas pažymėjo, kad pateikiant ekspertizės aktą iš esmės siekiama praplėsti jau ištirtas įrodinėjimo priemones. Tai išvestinis įrodymas, parengtas remiantis tapačiais rašytiniais įrodymais, kurie buvo pateikti į prašomą atnaujinti civilinę bylą, ištirti ir įvertinti teismų.
27. Kasaciniame skunde pareiškėja argumentuoja, kad civilinėje byloje Nr. e2-1172-230/2019 Kauno apygardos teismui paskyrus ekspertizę nustatytos iš esmės naujos aplinkybės, kurių pagrindu šią bylą, kurios nagrinėjimą prašoma atnaujinti, nagrinėję teismai ginčo pastato negalėjo kvalifikuoti kaip II grupės nesudėtingo statinio, taigi buvo savarankiškas pagrindas 2013 m. spalio 14 d. deklaraciją pripažinti negaliojančia dėl joje nurodytų tikrovės neatitinkančių duomenų. Pareiškėjos įsitikinimu, faktinė šioje byloje susiklosčiusi situacija visiškai atitinka proceso atnaujinimo sąlygas, o teismų procesiniai sprendimai prieštarauja kasacinio teismo suformuotai praktikai, kurioje pripažįstama, jog ekspertizės aktas gali atitikti naujai paaikšėjusios ir turinčios esminę reikšmę aplinkybės požymius.
28. Teisėjų kolegija, sprenddama dėl pirmiau nurodytų argumentų teisinio (ne)pagrįstumo, pažymi, kad procesas išnagrinėtoje byloje gali būti atnaujinamas tik išimtiniais atvejais. Prašymą atnaujinti procesą grindžiant [CPK](#) 366 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu, turi būti konstatuota kaip įrodyta pareiškėjo nurodytų aplinkybių atitiktis visiems naujai paaikšėjusių aplinkybių kriterijams (žr. šios nutarties 19 punktą). Tai reiškia, kad pareiškėjas turi įrodyti aplinkybių atitiktį kriterijų visumai. Nors kasacinio teismo praktikoje pripažįstama, kad [CPK](#) 366 straipsnio 1 dalies 2 punktas taikytinas ir tais atvejais, kai pareiškėjas suranda naujų įrodymų, tačiau tokie įrodymai, minėti, turi atitikti ne tik įrodymams, bet ir esminėms naujai paaikšėjusioms aplinkybėms keliamus reikalavimus. Tai, ar ekspertizės aktas, kaip naujas įrodymas, gali atitikti naujai paaikšėjusios ir turinčios esminę reikšmę bylos aplinkybės požymius, priklauso nuo konkrečios bylos aplinkybių.
29. Teisėjų kolegijos vertinimu, šią bylą nagrinėjusių teismų nustatytos aplinkybės nesuponuoja išvados, kad pareiškėjos pateiktas ekspertizės aktas, kurio išvadomis pareiškėja grindžia prašymą atnaujinti šios bylos procesą, atitinka esminėms naujai paaikšėjusioms aplinkybėms [CPK](#) 366 straipsnio 1 dalies 2 punkto prasme keliamus reikalavimus. Tokia išvada grindžiama toliau nurodytais argumentais.
30. Pirmą, ekspertizės išvadą dėl ginčo statinio kategorijos padaryta įvertinus tuos pačius bylos duomenis, kurie jau buvo ištirti ir įvertinti bylą dėl 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos pripažinimo negaliojančia nagrinėjusių teismų. Taigi šiuo atveju į bylą naujai pateiktas įrodymas nėra pirminis. Kaip teisingai konstatavo prašymą dėl proceso atnaujinimo nagrinėję teismai, tai išvestinis įrodymas, kurio pateikimas savaime nėra pakankamas procesui atnaujinti. Turi būti sprendžiama dėl naujai pateiktame įrodyme nustatytų aplinkybių, kuriomis remiasi ir grindžia savo prašymą pareiškėja, atitikties pirmiau aptartiems kriterijams (žr. šios nutarties 19, 28 punktus) įrodymo.
31. Antra, ekspertizės išvadoje nurodytos aplinkybės pareiškėjai galėjo būti žinomos. Pareiškėja bylos nagrinėjimo pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose metu galėjo pateikti paaiškinimus dėl šių aplinkybių ir jų egzistavimą pagrindžiančius įrodymus. Nors pirmosios instancijos teismas pareiškėjos prašymą skirti ekspertizę atmetė, bylos duomenys nepaneigia to, kad pareiškėja galėjo į bylą pateikti alternatyvius jos poziciją pagrindžiančius įrodymus – pvz., savo iniciatyva gautą specialisto išvadą. Pareiškėja kasaciniame skunde argumentuoja, kad jos pasitelkti ekspertai negalėjo pateikti į atsakovų žemės sklypą ar jame esančius statinius be savininkų sutikimo, tačiau teisėjų kolegija pažymi, kad, kaip jau minėta, naujai pareiškėjos į bylą pateikto įrodymo – ekspertizės akto – išvados padarytos įvertinus vien rašytinius dokumentus. Taigi pateikimas į kaimyninį sklypą tam nebuvo būtinas, juolab kad pastatas, kurio rekonstrukcija įregistruota pagal 2013 m. spalio 14 d. deklaraciją, neišlikęs.
32. Trečia, pagrindinis argumentas, kuriuo pareiškėja grindė savo teisių pažeidimą ir reikalavimą pripažinti 2013 m. spalio 14 d. deklaraciją negaliojančia, buvo atstumo nuo rekonstruoto ginčo pastato iki pareiškėjos žemės sklypo nesilaikymas. Bylą išnagrinėję teismai konstatavo, kad pareiškėja nepateikė įrodymų, jog po rekonstravimo darbų atlikimo buvo sumažintas atstumas nuo rekonstruoto statinio iki jos žemės sklypo ribos. Pareiškėja šios aplinkybės nekvestionavo. Aplinkybė dėl ginčo statinio (ne)priskirtinumo II grupės nesudėtingam statiniui, kuria remiasi pareiškėja, jos teisių gynimo prasme bylai dėl deklaracijos pripažinimo negaliojančia išnagrinėti iš esmės neturi jokios reikšmės. Pareiškėja šiuo atveju neturi įgaliojimo ginti viešąjį interesą, o privataus intereso (dėl atstumo iki pareiškėjos žemės sklypo) pažeidimo aplinkybė nebuvo įrodyta ir ja negrindžiamas prašymas atnaujinti procesą. Be to, pastatas, kurio rekonstrukcija įregistruota, remiantis ginčijama 2013 m. spalio 14 d. deklaracija, neišlikęs, po gaisro jis buvo atstatytas ir, kaip pripažino pareiškėja, yra pakitęs (pastatytas aukštesnis, didesnio ploto pastatas).

33. Ketvirta, pareiškėja bylos nagrinėjimo metu nebuvo pakankamai aktyvi. Minėta, kad turėdama įrodinėjimo pareigą pareiškėja neteikė prašymą skirti ekspertizę atmetusiam teismui alternatyvių jos pozicijų dėl statinio kategorijos pagrindžiančių įrodymų. Be to, pareiškėja ir jos atstovas pripažino, kad bylos duomenų pakanka išvadai dėl statinio atitikties II grupės nesudėtingam statinio kategorijai padaryti, apeliacinės instancijos teismo neprašė skirti ekspertizės, neteikė šiam teismui specialisto išvados dėl ginčo statinio. Teismai taip pat laikė, kad duomenų užtenka, ir jų pagrindu padarė atitinkamas išvadas. Vėlesnės eksperto išvados, padarytos teismų jau ištirtų ir įvertintų tų pačių duomenų pagrindu, nesuapponuoja prielaidų atnaujinti išnagrinėtos bylos procesą. Pažymėtina, kad, kiek tai susiję su pareiškėjos aktyvumu iki bylos dėl deklaracijos pripažinimo negaliojančia iškėlimo, nurodytą bylą nagrinėjęs pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog bylos duomenys nepatvirtina, kad pareiškėja per vienerius metus nuo statybos (rekonstrukcijos) pradžios būtų reikšusi atsakovams pretenziją, dėl ko teismas padarė išvadą, jog rašytinis sutikimas, kaip statybą leidžiantis dokumentas, pagal tuo metu galiojusį teisinį reguliavimą tapo neprivalomas. Teismas taip pat nustatė, kad pareiškėja neskundė po jos inicijuoto ir Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos atlikto patikrinimo 2018 m. sausio 8 d. surašyto rašto, kuriame nurodyta, jog statinys priskiriamas II grupės nesudėtingam statiniui.
34. Be to, kaip matyti iš bylos aplinkybių, esminis ir galutinis tikslas, dėl kurio pareiškėja siekia atnaujinti procesą civilinėje byloje [Nr. e2-19047-429/2018](#), yra ne pats savaime 2013 m. spalio 14 d. deklaracijos pripažinimas negaliojančia, juolab kad ir statinys, dėl kurio surašyta deklaracija, jau yra išnykęs, o pareiškėjos siekis jai trečiojo asmens D. P. ir draudimo bendrovės iškeltose bylose dėl žalos atlyginimo priteisimo įrodyti, jog žala kilo dėl didelio nukentėjusio asmens neatsargumo, nes ginčo pastatas stovėjo neteisėtai per arti pareiškėjos žemės sklypo. Teisėjų kolegija pažymi, kad šie argumentai savaime neteikia pagrindo atnaujinti bylos nagrinėjimą. Byloje dėl deklaracijos pripažinimo negaliojančia teismų padarytos išvados neužkerta kelio žalos atlyginimo bylą nagrinėjančiam teismui savarankiškai spręsti dėl pagrindo mažinti priteistinos žalos atlyginimą (ne)buvimo. Tai, kad 2013 m. spalio 14 d. deklaracija nepripažinta negaliojančia, nereiškia, jog aplinkybė dėl rekonstruoto pastato atstumo, atliktos rekonstrukcijos apimtys negali būti vertinama žalos atlyginimo kontekste.
35. Apibendrinama teisėjų kolegija konstatuoja, kad pareiškėja neįrodė aplinkybių, kuriomis grindė prašymą atnaujinti procesą, atitikties būtinų kriterijų visumai. Todėl pareiškėjos prašymą nagrinėję teismai jį atmetė pagrįstai. Kasacinio skundo argumentai neteikia pagrindo panaikinti ar pakeisti skundžiamą apeliacinės instancijos teismo nutartį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

36. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą ([CPK 93 straipsnio](#) 1 dalis). Netenkinus kasacinio skundo, bylinėjimosi išlaidos pareiškėjai neatlygintinos.
37. Atsakovai A. A., M. A. pateikė teismui įrodymus, pagrindžiančius bylinėjimosi išlaidas, patirtas už atsiliepimo į kasacinį skundą surašymą (2020 m. gruodžio 28 d. PVM sąskaitą faktūrą, pinigų priėmimo kvitą LAT Nr. 939619), – 605 Eur. Šios išlaidos atitinka Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio nuostatas (7, 8.14 punktai), jų atlyginimas atsakovams priteistinas iš pareiškėjos.
38. Kasacinis teismas patyrė 10,02 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. birželio 14 d. pažyma apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu). Šių išlaidų atlyginimas valstybei priteistinas iš pareiškėjos ([CPK](#) 79 straipsnis, 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 92 straipsnis, 96 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Kauno apygardos teismo 2020 m. rugsėjo 29 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti atsakovams A. A. (a. k. (duomenys neskelbtini) ir M. A. (a. k. (duomenys neskelbtini) iš pareiškėjos J. B. (a. k. (duomenys neskelbtini) 605 (šešis šimtus penkis) Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Priteisti valstybei iš pareiškėjos J. B. (a. k. (duomenys neskelbtini) 10,02 Eur (dešimt Eur 2 ct) išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, atlyginimo. Valstybei priteista suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas – 5660.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai

Danguolė Bublienė

Gediminas Sagatys

Algirdas Taminskas